

– Ein veikleiki hevur verið, at samgongulimir tváar sínar hendur í fjølmiðlunum og sigur, at flokkurin ikki tekur undir við politikkinum hjá síni samgongu

MYND: ÁLVUR HARALDSEN

heldur ikki gylt, men meira jarðbundin og ítøkilig. Ungdómsarbeiðið hjá flokkinum hevur heldur ikki verið nóg støðugt, og flokkurin hevur í ov lítlan mun sett nýggjar politikarar við. Hetta er ein av høvuðsavbjóðingunum. Politisku ungmannaafeløgini fáa peningaligan stuðul til sítt virksemin, men limatalið í Unga Sjálvstýri lýkur ikki treytirnar fyri at fáa stuðul frá FUR. Tað skapar sjálvsagt ójavnna í politiska ungdómsvirkseminum.

Um Sjálvstýrisflokkurin ikki røkkur upp um tinggáttina, tá løgtingsval verður aftur – hvar stendur flokkurin so?

– Eg hevði fegin viljað sagt, at hasin spurningurin er hypotetiskur, men tað er hann tíverri ikki. Tað sigur seg sjálvt, at tað verður sera trupult at koma afturíftur, um Sjálvstýrisflokkurin ikki fær tingsess eftir næsta løgtingsval.

Rembingar hava verið í Sjálvstýrisflokkinum seinastu árin. Besta dømi er, at flokkurin hevur skift formann tvær ferðir seinastu tvey árin, og tað boðar ikki frá stöðufesti. Hvussu hevur tú upplivað hesi árin?

– Framgongdin var stór, tá Sjálvstýrisflokkurin fekk tveir tingsessir á løgtingsvalinum í 2008. Kári á Rógvi hevði størstu undirtøkuna tá, og tað var upplagt, at hann tók við sum formaður, tá hann bjóðaði seg fram í 2010. Tað var eingin orsök at skapa stríð um formanssessin. Slíkar rembingar, sum hava tikið seg upp, hava stóra ávirkan á ein lítlan flokk, men vit royna nú at finna fótafestið aftur.

Tú segði, tá Kári á Rógvi tók sum við formaður, at tú fór undir ongum umstøðum at sita sum formaður 60 ára gamal. Kennir tú teg noyddan at vera formaður í Sjálvstýrisflokkinum nú?

– Eg segði, tá eg fór frá sum formaður, at hetta var eftir øllum sólarmarkjum at døma mín seinasta røða sum formaður. Kári á Rógvi var ungur og

ágrýtin og legði nógv fyri í royndini at vinna Sjálvstýrisflokkinn fram. Tað er harmiligt, at tað ikki eydnaðist. Reglugerðin í Sjálvstýrisflokkinum sigur, at formaðurin skal finnast millum landsstýris- ella løgtingsumboð floksins. Eg var einsamallur tingmaður eftir løgtingsvalið í fjør, og tók sostatt við aftur sum formaður. Nei, eg kenni meg ikki noyddan. Vit, sum umboða flokkinn nú, stríðast fyri hugsjónini og líta frameftir.

Sjálvstýrisflokkurin stóð seg ikki væl á løgtingsvalinum í fjør, tá flokkurin misti ein tingsess. Tú fór í samgongu við Sambandsflokkinn, Fólkaflokkinn og Miðflokkinn fyri at fáa ávirkan á føroyskan politikk. Hvussu hevur hetta eydnast?

– Tað hevur eydnast í ávisan mun. Tað eru kortini málini um at tíðna ríkisveitingina, flatskattin og skatta pensjón við inngjald, sum hava sett sín sermerktu dóm á samstarvið. Tað eru ikki mál, sum Sjálvstýrisflokkurin hevur borgað fyri, og vit hava ikki verið so sjónlig, sum vit vildu. Tað er heldur eingin loyna, at tað ikki var Sjálvstýrisflokkurin, sum vildi hava hesar broytingar, men tað var eitt krav frá stóru samgonguflokkunum, um vit skuldu vera við. Vit renna ongantið undan ávirkan, og eru fegin við til at taka nøkur politisk tøk. Tað er okkara skylda. Vit hava skrivað undir samgonguskjalið og eru trúgv móti samstarvinum, hóast tað eru partar av skjalinum, sum vit kundu hugsað okkum øðrvísi. Ein veikleiki hevur verið, at samgongulimir tváar sínar hendur í fjølmiðlunum og sigur, at flokkurin ikki tekur undir við politikkinum hjá síni samgongu. Vit hava onga trongd at marknaðarføra okkum sum mótstøðu hjá okkara egnu samgongu.

Henda samgongan hevur framst stórar politiskar broytingar seinastu mánaðirnar, og mótstøðan hevur verið stór. Tað liður Sjálvstýrisflokkurin undir nú,

sambært veljarakanningini. Kann hetta samgongusamstarvið ikki verða eitt bakkast fyri flokkinn?

– Tað kostar at sita við valdinum, og tað kostar at sita í andstøðu. Tað er okkara skylda at vera við, tá móguleiki er fyri tí, serliga tá flokkurin er so lítill. Sjálvstýrisflokkurin hevur ásannað, at vit máttu »svølgja nakrar kamelar,« sum tað verður tikið til, fyri at kunna ávirka nøkur av málunum, vit brenna fyri. Tað fekk ikki verið øðrvísi.

Hvønn leiklut hava tit í hesum samgongusamstarvinum?

– Sjálvstýrisflokkurin hevur ábyrgd av innlendismálum, og tað er ein stór avbjóðing. Eg kann nevna nøkur mál, sum fylla ella hava fyllt nógv:

Vegleiðandi fólkaatkvøðan um kommunusamanlegging. Nýggj byggi-lóg er samtykt. Avtala fingin um olju-flutning til Skúvoy. Triggjar oyggjar víðurkendar sum Ramsar-øki. Fremja avtaluna í samgonguskjalinum um at yvirtaka útlendingamál.

Umhvørvispolitikkurin er rúgvismikil. Málið er at minka okkara heimliga útlát av veðurlagsgassum við 20 prosentum í 2020, og tað má røkkast. Sjálvstýrisflokkurin verður heldur ikki róptur fíni-flokkur av ongum. Mentan, gransking og útbúgving hava hægstu raðfesting. Ein nýggj fiskivinnuskipan skal fáast í lag, tá vit fara frá verandi skipan í 2018 o.s.fr

Veljarakanningin vísti, at tit missa undirtøku. Hvussu syrgir tú fyri, at tað er ein sterkur Sjálvstýrisflokkur, ið hevur havt ávirkan, tá løgtingsval verður aftur?

– Tað er ein dári, sum ikki lurtar eftir veljarakanningum. Tað er kortini ómøguligt hjá okkum at laga okkara politikk eftir veljarakanningum, har tað ofta eru stór sveigji í úrslitunum. Útlitini fyri at verða sjónlig á politiska leikballinum skuldu verið betri, nú Sjálvstýrisflokkurin hevur umboðan í landsstýrinum, Jógvan Skorheim í løgtinginum og Kristionnu Winther

Poulsen sum fyrsta varalim. Mangar truplar og illa umtøktar avgerðir skulu takast, sum krevja breiðan og sterkan politiskan rygg. Tað vil Sjálvstýrisflokkurin. Vit taka ábyrgd av landsins leiðslu. Flokkurin eigur trúgvastu stuðlar kring landið, sum altíð eru til reiðar saman við valfeløgum, landsnevnd og Unga Sjálvstýri at rætta eina hjálpandi hond, t.d til løgtingsval. Stóru málini um ríkisveitingina, flatskattin og at skatta pensjón við inngjald, fáa ikki eins stóra umrøðu nú. Tað eru gott og væl trý ár til næsta val, og vit mugu nú syrgja fyri at vera meira sjónlig og vísa á okkara avrik. Eg ivist ikki í, at Sjálvstýrisflokkurin livir væl og røkkur einum góðum úrsliti, tá løgtingsval verður aftur.

Vald tingfólk hjá Sjálvstýrisflokkinum eftir seinna heimsbardaga:

Símun Petur Zachariasen		1946 – 56
Jóhan Kallsoy		1950 – 54
Louis Zachariasen		1946 – 50
Djóni í Geil		1954 – 58
Sámal Petersen		1956 – 66
Marius Johannesen		1958 – 66
Hilmar Kass		1966 – 88
Asbjørn Joensen		1974 – 88
		og 1990 – 93
Frederik Olsen		1980 – 84
Lasse Klein		1988 – 94
Tórbjørn Poulsen		1988 – 90
Helena Dam á Neystabø		1990 – 01
Álvur Zachariasen		1994 – 98
Sámal Petur í Grund		1998 – 02
Kári P. Højgaard		2002 – 12
Kári á Rógvi		2008 – 11

Millum varafólkini kunnu nevast Malla Samuelson, sum var fyrsta kvinna á Føroya lögtingi, Guttormur Klein, Jákup Sverri Kass og Jógvan Skorheim.